

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง บทบาทของครูประถมศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เขตการศึกษา 1 ได้มีการรวบรวมข้อมูลแล้วนำมาวิเคราะห์และเสนอผลการวิเคราะห์ตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของครูประถมศึกษา เขตการศึกษา 1

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลบทบาทของครูประถมศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เขตการศึกษา 1 ทั้ง 5 ด้าน ดังนี้

- 2.1 ด้านการศึกษาหาความรู้ เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นและหลักสูตรแม่บท
- 2.2 ด้านการศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็น เกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น
- 2.3 ด้านการใช้วิธีการในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
- 2.4 ด้านการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น
- 2.5 ด้านการประเมินผลการใช้หลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

ตอนที่ 3 ผลการสัมภาษณ์ครูเกี่ยวกับบทบาทในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ที่สรุปเป็นความเรียง

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพของครูประถมศึกษาในเขตการศึกษา 1

ตารางที่ 5 จำนวนและค่าร้อยละของครู จำแนกตามสถานภาพส่วนตัว

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ (N = 395)		
ชาย	91	23.0
หญิง	304	77.0
อายุราชการ (N = 395)		
ต่ำกว่า 5 ปี	12	3.0
6-10 ปี	55	13.9
11-15 ปี	131	33.2
15 ปีขึ้นไป	197	49.9
วุฒิการศึกษาสูงสุด (N = 395)		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	39	9.9
ปริญญาตรี	351	88.9
ปริญญาโท	5	1.2
ปริญญาเอก	-	-

จากตารางที่ 5 แสดงว่าครูประถมศึกษาในเขตการศึกษา 1 ที่สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตระดับประถมศึกษาปีที่ 1-2 ส่วนใหญ่เป็นหญิง คิดเป็นร้อยละ 77.0 และเป็นชายคิดเป็นร้อยละ 23.0 ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ มีอายุราชการตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 49.9 รองลงมา มีอายุราชการระหว่าง 11-15 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.2 และน้อยที่สุด มีอายุราชการต่ำกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 3.0 วุฒิทางการศึกษาส่วนใหญ่ ครูมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 88.9 รองลงมา มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 9.9 และไม่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ 0.0

ตารางที่ 6 จำนวนและค่าร้อยละของครู จำแนกตามหน้าที่ความรับผิดชอบ

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
หน้าที่ความรับผิดชอบ N = 394		
ครูประจำชั้น	316	80.2
ครูพิเศษ	78	19.8
กลุ่มประสบการณ์ที่สอน N = 394		
สอนทุกกลุ่มประสบการณ์	213	54.1
สอนกลุ่ม ทักษะ, สปช., สสน.	38	9.6
สอนกลุ่ม ทักษะ, สปช., กพอ.	17	4.3
สอนกลุ่ม ทักษะ, สปช., สสน., กพอ.	19	4.8
สอนกลุ่ม ทักษะ, สปช.	45	11.4
สอนกลุ่ม สปช., สสน.	25	6.3
สอนกลุ่ม สปช. กพอ.	16	4.1
สอนกลุ่ม สปช.	20	5.1
จำนวนชั่วโมงที่สอนใน 1 สัปดาห์ N = 393		
ต่ำกว่า 15 ชั่วโมง	13	3.3
15-18 ชั่วโมง	36	9.2
19-25 ชั่วโมง	212	53.9
มากกว่า 25 ชั่วโมง	132	33.6
ขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน (N = 395)		
ใหญ่มาก (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,080 คนขึ้นไป)	19	4.8
ใหญ่ (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 720-1079 คน)	16	4.1
กลาง (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 360-719 คน)	69	17.5

ตารางที่ 6 (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
เล็ก (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 121-359 คน)	206	52.2
เล็กมาก (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 120 คนลงมา)	85	21.5

จากตารางที่ 6 แสดงว่าครูประถมศึกษาที่สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ทำหน้าที่เป็นครูประจำชั้น คิดเป็นร้อยละ 80.2 เป็นครูพิเศษ คิดเป็นร้อยละ 19.8 ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่สอนทุกกลุ่มประสบการณ์ คิดเป็นร้อยละ 54.1 รองลงมาสอนกลุ่มทักษะ และกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต คิดเป็นร้อยละ 11.4 และน้อยที่สุดสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต และกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 4.1

จำนวนชั่วโมงที่ทำการสอนใน 1 สัปดาห์ ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่มีชั่วโมงสอน สัปดาห์ละ 19-15 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 53.9 รองลงมามีชั่วโมงสอนมากกว่า 25 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 33.6 และน้อยที่สุดมีชั่วโมงสอนต่ำกว่า 15 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 3.3

ขนาดของโรงเรียนที่สอนส่วนใหญ่ ครูประถมศึกษาสอนอยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก มีนักเรียนจำนวน 121-359 คน คิดเป็นร้อยละ 52.2 รองลงมาสอนอยู่ในโรงเรียนขนาดเล็กมาก มีนักเรียนจำนวน 120 คนลงมาคิดเป็นร้อยละ 21.5 และน้อยที่สุดสอนอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีนักเรียนจำนวน 720-1079 คน คิดเป็นร้อยละ 4.1

ตารางที่ 7 จำนวนและค่าร้อยละ จำแนกตามประสบการณ์

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ประสบการณ์ในการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (N = 391)		
ต่ำกว่า 1 ปี	27	6.9
1-3 ปี	76	19.4
4-6 ปี	66	16.9
7-9 ปี	66	16.9
ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป	156	39.9
ประสบการณ์เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น (N = 392)		
ไม่เคย	312	79.6
เคย	80	20.4
จำนวนครั้งที่ได้รับการอบรม/ประชุม/สัมมนา (N = 80)		
จำนวน 1 ครั้ง	60	75.0
จำนวน 2 ครั้ง	13	16.3
จำนวน 3 ครั้ง	7	8.7
จำนวนวันที่เข้ารับการอบรม (N = 80)		
1 วัน	11	13.8
2 วัน	10	12.5
3 วัน	32	40.0
4 วัน	20	25.0
5 วัน	7	8.7

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
หน่วยงานที่จัด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (N = 80)		
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา		
แห่งชาติ	3	3.8
สำนักงานการศึกษาจังหวัด	56	70.0
สำนักงานการศึกษาอำเภอ	19	23.8
กลุ่มโรงเรียน/โรงเรียน	4	5.0
วิทยาลัยครู	11	13.8
ลักษณะของการจัด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (N = 80)		
อบรม	79	98.8
สัมมนา	9	11.3
ประชุม	5	6.3

จากตารางที่ 7 แสดงว่า ครูประถมศึกษาที่สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 39.9 รองลงมา มีประสบการณ์การสอน 1-3 ปี คิดเป็นร้อยละ 19.4 และน้อยที่สุด มีประสบการณ์การสอนต่ำกว่า 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 6.7

ประสบการณ์เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ไม่เคยมีประสบการณ์เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 79.6 และที่เคยมีประสบการณ์เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 20.4

ประสบการณ์ที่เคยได้รับด้วยการอบรม/ประชุม/สัมมนา ครูประถมศึกษาที่เคยมีประสบการณ์เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นส่วนใหญ่เคยได้รับการอบรม /ประชุม/ สัมมนา

จำนวน 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 75.9 และน้อยที่สุด เคยได้รับจำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 8.7

จำนวนวันที่เข้ารับการอบรม/ประชุม/สัมมนา ครูประถมศึกษาที่เคยมีประสบการณ์ เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ส่วนใหญ่เข้ารับการอบรม /ประชุม /สัมมนา จำนวน 3 วัน คิดเป็นร้อยละ 40.0 รองลงมาเข้ารับการอบรมจำนวน 4 วัน คิดเป็นร้อยละ 25.0 และน้อยที่สุดเข้ารับการอบรมจำนวน 7 วัน คิดเป็นร้อยละ 8.7

หน่วยงานที่จัดการอบรม/ประชุม/สัมมนา ส่วนใหญ่สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เป็นผู้จัดคิดเป็นร้อยละ 70.0 รองลงมาสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเป็นผู้จัด คิดเป็น ร้อยละ 23.8 และน้อยที่สุด สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ คิดเป็นผู้จัด คิดเป็นร้อยละ 3.8

ลักษณะของการจัดส่วนใหญ่จัดเป็นลักษณะการอบรม คิดเป็นร้อยละ 98.8 และ น้อยที่สุด จัดเป็นลักษณะการประชุม คิดเป็นร้อยละ 6.3

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของครูประถมศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เขตการศึกษา 1

2.1 ด้านการศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นและหลักสูตรแม่บท ซึ่งจะครอบคลุมเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

- 2.1.1 การมีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น และหลักสูตรแม่บท
- 2.1.2 วิธีการศึกษาหาความรู้
- 2.1.3 ช่วงเวลาที่ใช้ศึกษาหาความรู้
- 2.1.4 สภาพปัญหาของการศึกษาหาความรู้

ตารางที่ 8 จำนวนและค่าร้อยละของครู จำแนกตามการมีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร
ท้องถิ่น

รายการ	จำนวน (N = 384)	ร้อยละ
ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น (N = 384)		
ไม่มี	102	26.8
มี	282	73.4

จากตารางที่ 8 แสดงว่าครูประถมศึกษาส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร-
ท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 73.2 และที่ไม่มีมีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น คิดเป็น
ร้อยละ 26.8

ตารางที่ 9 จำนวนและค่าร้อยละของครู จำแนกตามลำดับความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น

ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น	การเรียงลำดับความรู้ (N = 282)			คะแนน	อันดับ
	1	2	3		
ความหมายและความสำคัญของ					
การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น	230	19	32	1,015	1
ลักษณะของการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น	21	112	46	512	3
ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น	23	43	149	564	2

จากตารางที่ 9 แสดงว่าครูประถมศึกษามีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นในเรื่อง ความหมายและความสำคัญของการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นมากเป็นอันดับ 1 รองลงมาเรื่อง ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เป็นอันดับ 2 และเรื่องลักษณะของการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเป็นอันดับสุดท้าย

ตารางที่ 10 จำนวนและค่าร้อยละของครู จำแนกตามการมีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร
ประถมศึกษาในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษาในกลุ่มสร้างเสริม ประสบการณ์ชีวิต (N = 390)		
ไม่มี	-	-
มี	390	100.00

จากตารางที่ 10 แสดงว่าครูประถมศึกษาทุกคนมีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา
กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต คิดเป็นร้อยละ 100.00

ตารางที่ 11 จำนวนครู จำแนกตามลำดับความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษากลุ่มสร้างเสริม
ประสบการณ์ชีวิต

ความรู้เกี่ยวกับการหลักสูตร ประถมศึกษากลุ่มสร้างเสริม ประสบการณ์ชีวิต	การเรียงลำดับความรู้				คะแนน	อันดับ
	1	2	3	4		
	(N = 282)					
					รวม	
===== หลักการ จุดหมายและ โครง						
สร้างของหลักสูตรประถมศึกษา						
พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง						
พ.ศ. 2533)	197	85	78	29	1,228	1
จุดประสงค์ โครงสร้างและ						
เนื้อหาของกลุ่มสร้างเสริม						
ประสบการณ์ชีวิต	58	186	78	64	1,010	2
แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียน						
การสอน	45	74	214	46	876	3
การประเมินผลการเรียนการสอน	79	34	15	234	686	4
=====						

จากตารางที่ 11 แสดงว่า ครูประถมศึกษามีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตในเรื่องหลักสูตร จุดหมายและ โครงสร้างหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) มากเป็นอันดับ 1 เรื่องจุดประสงค์โครงสร้างและเนื้อหา กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เป็นอันดับ 2 และเรื่องการประเมินผลการเรียนการสอนเป็นอันดับสุดท้าย

ตารางที่ 12 จำนวนและค่าร้อยละของครู จำแนกตามวิธีการศึกษาหาความรู้

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
วิธีการศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (N = 394)		
ศึกษามาจากสถานศึกษา	124	31.5
เข้ารับการอบรมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	167	42.3
สอบถามจากศึกษานิเทศก์และ/หรือผู้บริหาร โรงเรียน	187	47.3
ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	218	55.2
วิธีการศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ (N= 394)		
เข้ารับการอบรมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	262	66.3
สอบถามจากศึกษานิเทศก์และ/หรือผู้บริหารโรงเรียน	338	85.6
ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	230	58.2

จากตารางที่ 12 แสดงว่า ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่มีวิธีการศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นด้วยการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 55.2 รองลงมา สอบถามจากศึกษานิเทศก์และ/หรือผู้บริหารโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 47.3 และน้อยที่สุดศึกษามาจากสถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 31.5

ในการศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ศึกษาหาความรู้ด้วยการสอบถามจากศึกษานิเทศก์และ/หรือผู้บริหารโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 85.6 และน้อยที่สุด ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 58.2

ตารางที่ 13 จำนวนและค่าร้อยละของครู จำแนกตามช่วงเวลาที่ใช้ศึกษาหาความรู้

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ช่วงเวลาที่ใช้ในการศึกษาหาความรู้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (N = 293)		
ชั่วโมง/พักกลางวัน	243	61.5
วันหยุดเสาร์-อาทิตย์	274	69.4
วันปิดภาคเรียน	210	53.2
ในชั่วโมงที่ทำการสอน	114	28.9

จากตารางที่ 13 แสดงว่า ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ศึกษาหาความรู้ในช่วงวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ คิดเป็นร้อยละ 69.4 และน้อยที่สุดศึกษาหาความรู้ในชั่วโมงที่ทำการสอน คิดเป็นร้อยละ 28.9

ตารางที่ 14 จำนวนและค่าร้อยละของครู จำแนกตามสภาพปัญหาของการศึกษาหาความรู้

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
เรื่องที่เป็นปัญหาในการศึกษาหาความรู้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (N = 395)		
การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น	399	85.8
หลักสูตรประถมศึกษากลุ่มสร้างเสริม ประสบการณ์ชีวิต	185	46.8
สาเหตุของปัญหา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (N = 386)		
ขาดเอกสารและแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ	279	72.3
ขาดความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น	219	56.8
ขาดการส่งเสริมในการเชิญวิทยากรมาให้คำ แนะนำการทำงาน	177	45.9
ขาดการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชาอย่างต่อเนื่อง	70	18.1
มีภารกิจอื่นที่สำคัญมากกว่าทำให้ไม่มีเวลา	138	35.8

จากตารางที่ 14 แสดงว่าครูประถมศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาการศึกษาหาความรู้ในเรื่องการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 85.8 และเรื่องหลักสูตรประถมศึกษากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต คิดเป็นร้อยละ 46.8

สาเหตุของปัญหาส่วนใหญ่เกิดจากการขาดเอกสารและแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 72.3 รองลงมาขาดความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 56.8 และน้อยที่สุดเกิดจากขาดการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชาอย่างต่อเนื่อง คิดเป็นร้อยละ 18.1

2.2 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการของ
ท้องถิ่น ซึ่งจะครอบคลุมเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

2.2.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของท้องถิ่น

2.2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของท้องถิ่น

2.2.3 บทบาทของครูในการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน

ของท้องถิ่น

2.2.4 สภาพปัญหาในการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของท้องถิ่น

ตารางที่ 15 จำนวนและค่าร้อยละของครู จำแนกตามการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน
ของท้องถิ่น

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อมูลพื้นฐานที่เก็บรวบรวม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
(N = 394)		
รายได้และอาชีพของคนในท้องถิ่น	291	73.9
ความเป็นอยู่และวัฒนธรรมของคนในท้องถิ่น	264	67.0
สภาพปัญหาและความต้องการของนักเรียน		
ผู้ปกครองนักเรียน และประชาชนในท้องถิ่น	327	83.5
ทรัพยากรธรรมชาติ	88	22.3
ผู้ทรงคุณวุฒิหรือวิทยากรท้องถิ่น	82	20.8
สถานประกอบการ แหล่งวิทยากรและสถาน		
ที่ที่สำคัญของท้องถิ่น	146	37.1
ผู้ให้ข้อมูลพื้นฐานของท้องถิ่น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
(N = 395)		
นักเรียน	340	86.1
เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานทางราชการ	84	21.3
ผู้ปกครองนักเรียน	350	88.6
ผู้ทรงคุณวุฒิ	115	29.1
ผู้นำชุมชน	215	54.4
วิธีการเก็บข้อมูลพื้นฐานของท้องถิ่น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
(N = 395)		
สอบถาม	95	24.1
สัมภาษณ์	332	84.1

ตารางที่ 15 (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
สังเกต	321	81.3
ประชุมสัมมนา	33	8.4
ศึกษาจากเอกสาร	105	26.6

จากตารางที่ 15 แสดงว่าครูประถมศึกษาส่วนใหญ่เก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของท้องถิ่นเกี่ยวกับสภาพปัญหา และความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครองนักเรียนและประชาชน ในท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 83.5 รองลงมาเกี่ยวกับสภาพรายได้และอาชีพของคนในท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 73.9 และน้อยที่สุดเกี่ยวกับผู้ทรงคุณวุฒิหรือวิทยากรท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 20.8

การได้ข้อมูลพื้นฐานของท้องถิ่น ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ได้ข้อมูลจากผู้ปกครองนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 88.6 รองลงมาได้จากนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 86.1 และน้อยที่สุดได้จากเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานทางราชการ คิดเป็นร้อยละ 21.3

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่เก็บข้อมูลโดยใช้การสัมภาษณ์ คิดเป็นร้อยละ 84.1 รองลงมาใช้การสังเกต คิดเป็นร้อยละ 81.3 และน้อยที่สุด ใช้การประชุมสัมมนา คิดเป็นร้อยละ 8.4

ตารางที่ 16 จำนวนและค่าร้อยละของครู จำแนกตามการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของท้องถิ่น

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
สิ่งที่คำนึงในการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของท้องถิ่น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (N = 395)		
ความต้องการชุมชน	304	77.0
โอกาสและข้อจำกัดในการพัฒนาชุมชน	123	31.1
สิ่งที่กระทบถึงโรงเรียน	194	49.1
ความพร้อมของโรงเรียน	263	66.6

จากตารางที่ 16 แสดงว่า ในการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของท้องถิ่น ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่คำนึงถึงเรื่องความต้องการของชุมชน คิดเป็นร้อยละ 77.0 รองลงมาเรื่องความพร้อมของโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 66.6 และน้อยที่สุดเรื่องโอกาสและข้อจำกัดในการพัฒนาชุมชน คิดเป็นร้อยละ 31.1

ตารางที่ 17 จำนวนและค่าร้อยละของครู จำแนกตามบทบาทการเก็บรวบรวมและ
วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของท้องถิ่น

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
บทบาทในการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ของท้องถิ่น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (N = 392)		
เป็นผู้ให้ข้อมูล	119	30.4
ร่วมเป็นคณะทำงาน	272	69.4
เป็นผู้ดำเนินการด้วยตนเองทั้งหมด	57	14.5
ไม่มีบทบาท	26	6.6

ตารางที่ 17 แสดงว่า ในการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของท้องถิ่น มีบทบาทโดยร่วมเป็นคณะทำงาน คิดเป็นร้อยละ 69.4 รองลงมาเป็นผู้ให้ข้อมูลท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 30.4 และน้อยที่สุดไม่มีบทบาท คิดเป็นร้อยละ 6.6

ตารางที่ 18 จำนวนและค่าร้อยละของครู จำแนกตามสภาพปัญหาเกี่ยวกับการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของท้องถิ่น

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
เรื่องที่เป็นปัญหาในการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของท้องถิ่น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (N = 393)		
การเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของท้องถิ่น	276	70.2
การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของท้องถิ่น	245	62.3
ผลกระทบของปัญหาที่เกิดขึ้น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (N = 392)		
มีข้อมูลพื้นฐานของท้องถิ่นไม่เพียงพอ	240	61.2
มีข้อมูลพื้นฐานของท้องถิ่นไม่ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน	236	60.2
ไม่มีผลกระทบ	11	2.8
สาเหตุของปัญหา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (N = 393)		
ขาดผู้ให้คำปรึกษาแนะนำ	196	49.9
ขาดความร่วมมือจากผู้ให้ข้อมูล	167	42.5
มีภารกิจอื่นมากไม่สามารถดำเนินการได้เต็มที่	212	53.9
ขาดความรู้ในการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล	221	56.2
ขาดงบประมาณสนับสนุน	207	52.7
ขาดวัสดุอุปกรณ์	130	33.1

จากตารางที่ 18 แสดงว่า ในการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของท้องถิ่น ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาเรื่องการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 70.2 และมีปัญหาเรื่องการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 62.3

ผลกระทบของปัญหาที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่มีผลกระทบทำให้ข้อมูลพื้นฐานของท้องถิ่นมีไม่เพียงพอต่อการนำไปใช้ คิดเป็นร้อยละ 61.2 และน้อยที่สุด ไม่มีผลกระทบต่อการดำเนินงาน คิดเป็นร้อยละ 2.8

สาเหตุของปัญหาส่วนใหญ่ เกิดจากการขาดความรู้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของท้องถิ่นคิดเป็นร้อยละ 56.2 รองลงมาเกิดจากการมีภารกิจอื่นมากไม่สามารถดำเนินการได้เต็มที่ และน้อยที่สุด เกิดจากการขาดวัสดุอุปกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 33.1

2.3 ด้านการใช้วิธีการ ในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์-ชีวิต ซึ่งจะครอบคลุมเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

- 2.3.1 การใช้วิธีการปรับกิจกรรมการเรียนการสอน
- 2.3.2 การใช้วิธีการปรับเนื้อหา
- 2.3.3 การใช้วิธีการเลือกใช้และปรับปรุงสื่อ
- 2.3.4 การใช้วิธีการจัดทำเนื้อหาใหม่
- 2.3.5 การใช้วิธีการจัดทำสื่อการเรียนการสอนใหม่
- 2.3.6 สภาพปัญหาของการใช้วิธีการในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น

ตารางที่ 19 จำนวนและค่าร้อยละของครู จำนวนตามการใช้วิธีการปรับกิจกรรมการ
การเรียนการสอน

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต		
ด้วยการปรับกิจกรรมการเรียนการสอน (N = 395)		
ไม่เคย	144	36.5
เคย	251	63.5
บทบาทในการปรับกิจกรรมการเรียนการสอน		
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (N = 251)		
เป็นผู้ดำเนินการเองทั้งหมด	116	46.2
ร่วมเป็นคณะทำงานในการปรับกิจกรรม		
การเรียนการสอน	111	44.2
เป็นผู้ให้ข้อมูลในการปรับกิจกรรมการเรียน		
การสอน	91	36.3
วิธีการปรับกิจกรรมการเรียนการสอน		
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (N = 251)		
นำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของ		
ท้องถิ่นมากำหนดเป็นกิจกรรมการเรียน		
การสอนที่เหมาะสม	89	35.5
ศึกษาหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต		
แล้วกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนที่		
เหมาะสม	186	74.1

ตารางที่ 19 (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
จัดทำแผนการสอน โดยมีกิจกรรมการเรียนการสอนที่เป็นกระบวนการที่เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพของห้องเรียน	163	65.0

จากตารางที่ 19 แสดงว่า ในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่เคยใช้วิธีการปรับกิจกรรมการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 63.5 และไม่เคยใช้วิธีการปรับกิจกรรมการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 36.5

บทบาทในการปรับกิจกรรมการเรียนการสอน ครูประถมศึกษาที่ใช้วิธีการปรับกิจกรรมการเรียนการสอน ส่วนใหญ่เป็นผู้ดำเนินการเองทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 46.2 และน้อยที่สุด เป็นผู้ให้ข้อมูลในการปรับกิจกรรมการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 36.3

วิธีการปรับกิจกรรมการเรียนการสอน ครูประถมศึกษาที่ใช้วิธีการปรับกิจกรรมการเรียนการสอน ส่วนใหญ่ศึกษาหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต แล้วจึงกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 74.1 และน้อยที่สุดนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของท้องถิ่นมากำหนดเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 35.5

ตารางที่ 20 จำนวนและค่าร้อยละของครู จำแนกตามการใช้วิธีการปรับเนื้อหา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต		
ด้วยการปรับเนื้อหา (N = 395)		
ไม่เคย	204	51.6
เคย	191	48.4
บทบาทในการปรับเนื้อหา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
(N = 191)		
เป็นผู้ดำเนินการเองทั้งหมด	112	58.7
ร่วมเป็นคณะทำงานในการปรับเนื้อหา	65	34.0
เป็นผู้ให้ข้อมูลในการปรับเนื้อหา	43	22.5
วิธีการปรับเนื้อหา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
(N = 191)		
ศึกษาจุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมและ		
ตามเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร	109	57.1
กำหนดรายละเอียดเนื้อหาที่จะปรับจากการ		
วิเคราะห์ข้อมูลท้องถิ่น	85	44.6
นำรายละเอียดเนื้อหาจากการวิเคราะห์ข้อมูล		
ท้องถิ่นมาปรับเข้ากับโครงสร้างเนื้อหาวิชา		
กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	112	58.7
ดำเนินการปรับแผนการสอน	81	42.4
หน่วยการเรียนรู้ที่ปรับเนื้อหา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
(N = 191)		

ตารางที่ 20 (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
หน่วยที่ 1 สิ่งมีชีวิต		
1.1 ตัวเรา	109	57.1
1.2 พืช	106	55.5
1.3 สัตว์	103	53.9
1.4 ความสัมพันธ์ระหว่างคน พืช สัตว์	86	45.0
หน่วยที่ 2 ชีวิตในบ้าน		
2.1 บ้านของเรา	97	50.8
2.2 ลักษณะของบ้านแบบต่าง ๆ	58	30.4
2.3 การดูแลรักษาบ้าน	71	37.2
2.4 สมาชิกในบ้าน	60	31.4
2.5 วัฒนธรรม	103	53.9
2.6 การช่วยเหลือตนเอง	84	44.0
หน่วยที่ 3 สิ่งที่อยู่รอบตัวเรา		
3.1 โรงเรียนของเรา	125	65.6
3.2 ชุมชนของเรา	169	88.5
3.3 สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ	101	52.9
3.4 มนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ	100	52.4
หน่วยที่ 4 ชาติไทย		
4.1 ชาติไทยของเรา	38	19.9
4.2 พระมหากษัตริย์ พระราชินี	26	13.6
4.3 พระพุทธศาสนา	55	28.8

ตารางที่ 20 (ต่อ) .

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
หน่วยที่ 5 ช่าวเหตุการณ์ และวันสำคัญ		
5.1 ช่าวและเหตุการณ์	79	41.4
5.2 วันสำคัญ	75	39.3

จากตารางที่ 20 แสดงว่า ในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์-ชีวิต ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ไม่เคยใช้วิธีการปรับเนื้อหา คิดเป็นร้อยละ 51.6 และเคยใช้วิธีการปรับเนื้อหา คิดเป็นร้อยละ 48.4

บทบาทในการปรับเนื้อหา ครูประถมศึกษาที่ใช้วิธีการนี้ ส่วนใหญ่เป็นผู้ดำเนินการเองทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 58.7 และน้อยที่สุดเป็นผู้ให้ข้อมูลในการปรับเนื้อหา คิดเป็นร้อยละ 22.5

วิธีการปรับเนื้อหา ครูประถมศึกษาที่ใช้วิธีการนี้ ส่วนใหญ่นำรายละเอียดเนื้อหาจากการวิเคราะห์ข้อมูลท้องถิ่นมาปรับเข้ากับโครงสร้างเนื้อหากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต คิดเป็นร้อยละ 58.7 รองลงมาศึกษาจุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมและคาบเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 57.1 และน้อยที่สุดดำเนินการปรับแผนการสอน คิดเป็นร้อยละ 42.4

หน่วยการเรียนรู้ปรับเนื้อหา ครูประถมศึกษาที่พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นด้วยการปรับเนื้อหา จะมีการปรับเนื้อหาในทุกหน่วยการเรียนรู้ดังนี้

หน่วยที่ 1 สิ่งมีชีวิต ครูประถมศึกษาที่พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นด้วยการปรับเนื้อหา ส่วนใหญ่ปรับเนื้อหาเรื่องตัวเรา คิดเป็นร้อยละ 57.1 และน้อยที่สุดปรับเนื้อหาเรื่องสัตว์ คิดเป็นร้อยละ 53.9

หน่วยที่ 2 ชีวิตในบ้าน ครูประถมศึกษาที่พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นด้วยการปรับเนื้อหา
ส่วนใหญ่ร้อยละ 53.9 ปรับเนื้อหาในเรื่องวัฒนธรรม คิดเป็นร้อยละ 53.9 รองลงมาเรื่อง
บ้านของเรา คิดเป็นร้อยละ 50.8 และน้อยที่สุด เรื่อง สมาชิกในบ้าน คิดเป็นร้อยละ 31.4

หน่วยที่ 3 สิ่งที่อยู่รอบตัวเรา ครูประถมศึกษาที่พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นด้วยการปรับ
เนื้อหาส่วนใหญ่ปรับเนื้อหาในเรื่องชุมชนของเรา คิดเป็นร้อยละ 88.5 รองลงมาเรื่อง
โรงเรียนของเรา คิดเป็นร้อยละ 65.5 และน้อยที่สุดเรื่อง มนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ
คิดเป็นร้อยละ 52.4

หน่วยที่ 4 ชาติไทย ครูประถมศึกษาที่พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นด้วยการปรับเนื้อหา
ส่วนใหญ่ปรับเนื้อหาในเรื่องพระมหากษัตริย์ คิดเป็นร้อยละ 28.8 และน้อยที่สุด เรื่อง
พระมหากษัตริย์ พระราชินี คิดเป็นร้อยละ 13.6

หน่วยที่ 5 ชาวเหตุการณ์ และวันสำคัญ ครูประถมศึกษาที่พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น
ด้วยการปรับเนื้อหาส่วนใหญ่ปรับเนื้อหาในเรื่องชาวและเหตุการณ์ คิดเป็นร้อยละ 41.4 และ
เรื่องวันสำคัญ คิดเป็นร้อยละ 39.3

ตารางที่ 21 จำนวนและค่าร้อยละของครู จำแนกตามการใช้วิธีการเลือกใช้และปรับปรุง
สื่อต่าง ๆ

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต		
ด้วยการเลือกใช้และปรับปรุงสื่อต่าง ๆ (N = 395)		
ไม่เคย	154	39.0
เคย	241	61.0
บทบาทในการเลือกใช้และปรับปรุงสื่อ		
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (N = 241)		
เป็นผู้ดำเนินการเองทั้งหมด	56	23.2
ร่วมเป็นคณะทำงานในการเลือกใช้และ ปรับปรุงสื่อ	120	49.8
เป็นผู้ให้ข้อมูลในการเลือกใช้และปรับปรุงสื่อ	60	24.9
เป็นผู้ตัดสินใจเลือกใช้และปรับปรุงสื่อ	138	57.3
สื่อที่เลือกใช้และปรับปรุง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
(N = 241)		
หนังสือเรียน	133	55.2
แบบฝึกหัด	175	72.6
หนังสือเสริมประสบการณ์	185	76.8
คู่มือครู	97	40.3
คู่มือการเรียนการสอน	111	46.1
วิธีการเลือกใช้และปรับปรุงสื่อ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (N = 241)		

ตารางที่ 21 (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
วิเคราะห์หลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	50	20.8
สำรวจรวบรวมสื่อต่าง ๆ ที่มีเนื้อหาสาระ เกี่ยวข้องกับจุดประสงค์และเนื้อหาจาก แหล่งต่าง ๆ	109	45.2
วิเคราะห์สื่อต่าง ๆ เพื่อพิจารณาความ เหมาะสมสอดคล้องกับหลักสูตร	73	30.3
เลือกใช้หรือปรับปรุงสื่อต่าง ๆ ตามความ เหมาะสม	221	91.7

จากตารางที่ 21 แสดงว่า ในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสร้างเสริม-
ประสบการณ์ชีวิต ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่เคยใช้วิธีการเลือกใช้และปรับปรุงสื่อต่าง ๆ ที่มีอยู่
คิดเป็นร้อยละ 61.0 และไม่เคยใช้วิธีการเลือกใช้และปรับปรุงสื่อต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ
39.0

บทบาทในการเลือกใช้และปรับปรุงสื่อ ครูประถมศึกษาที่ใช้วิธีการนี้ส่วนใหญ่เป็นผู้
ตัดสินใจเลือกใช้และปรับปรุงสื่อ คิดเป็นร้อยละ 57.3 รองลงมาร่วมเป็นคณะทำงานในการ
เลือกใช้และปรับปรุงสื่อ คิดเป็นร้อยละ 49.8 และน้อยที่สุดเป็นผู้ดำเนินการเองทั้งหมด
คิดเป็นร้อยละ 23.2

สื่อที่เลือกใช้และปรับปรุง ครูประถมศึกษาที่ใช้วิธีการนี้ส่วนใหญ่เลือกใช้และ
ปรับปรุงสื่อประเภทหนังสือเสริมประสบการณ์ คิดเป็นร้อยละ 76.8 รองลงมาแบบฝึกหัด
คิดเป็นร้อยละ 72.6 และน้อยที่สุดคู่มือครู คิดเป็นร้อยละ 40.3

วิธีการในการเลือกใช้และปรับปรุงสื่อ ครูประถมาศศึกษาที่ใช้วิธีการนี้ส่วนใหญ่ทำการเลือกใช้และปรับปรุงสื่อตามความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 91.7 รองลงมาสำรวจรวบรวมสื่อต่าง ๆ ที่มีเนื้อหาสาระเกี่ยวข้องกับจุดประสงค์และเนื้อหาจากแหล่งต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 45.2 และน้อยที่สุด จัดทำโดยวิเคราะห์หลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต คิดเป็นร้อยละ 20.8

ตารางที่ 22 จำนวนและค่าร้อยละของครู จำแนกตามการใช้วิธีการจัดทำเนื้อหาใหม่

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ด้วยการจัดทำเนื้อหาใหม่ (N = 384)		
ไม่เคย	344	89.6
เคย	40	10.4
บทบาทในการจัดทำเนื้อหาใหม่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (N = 40)		
เป็นผู้ดำเนินการเองทั้งหมด	7	17.4
ร่วมเป็นคณะทำงานในการจัดทำเนื้อหาใหม่	25	62.5
เป็นผู้ให้ข้อมูลในการจัดทำเนื้อหาใหม่	16	40.0
นำเนื้อหาที่จัดทำใหม่ไปทดลองใช้	17	42.5
วิธีการจัดทำเนื้อหาใหม่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (N = 40)		
ศึกษาจุดหมายของหลักสูตรแม่บทและจุดประสงค์ โครงสร้างเนื้อหาของกลุ่มสร้างเสริม ประสบการณ์ชีวิต	19	47.5
ศึกษาผลการวิเคราะห์ข้อมูลท้องถิ่น	16	40.0
กำหนดจุดประสงค์เนื้อหาและคาบเวลาเรียน	20	50.0
จัดทำเอกสารประกอบเนื้อหาใหม่	11	27.5
นำเนื้อหาใหม่ไปทดลองใช้สอนและปรับปรุง	27	67.5
เสนอข้ออนุมัติใช้ต่อหน่วยงานที่รับผิดชอบ	-	-
หน่วยการเรียนที่จัดทำเนื้อหาใหม่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (N = 40)		

ตารางที่ 22 (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
หน่วยที่ 1 สิ่งมีชีวิต		
1.1 ตัวเรา	15	37.5
1.2 พืช	15	37.5
1.3 สัตว์	14	35.0
1.4 ความสัมพันธ์ระหว่าง คน พืช สัตว์	8	20.0
หน่วยที่ 2 ชีวิตในบ้าน		
2.1 บ้านของเรา	9	22.5
2.2 ลักษณะของบ้านแบบต่าง ๆ	2	5.0
2.3 การดูแลรักษาบ้าน	2	5.0
2.4 สมาชิกในบ้าน	3	7.5
2.5 วัฒนธรรม	10	25.0
2.6 การช่วยเหลือตนเอง	6	15.0
หน่วยที่ 3 สิ่งที่อยู่รอบตัวเรา		
3.1 โรงเรียนของเรา	13	32.5
3.2 ชุมชนของเรา	25	62.5
3.3 สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ	9	22.5
3.4 มนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ	6	15.0
หน่วยที่ 4 ชาติไทย		
4.1 ชาติไทยของเรา	-	-
4.2 พระมหากษัตริย์ พระราชินี	-	-
4.3 พระพุทธศาสนา	-	-

ตารางที่ 22 (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
หน่วยที่ 5 ชาวเหตุการณ์ และวันสำคัญ		
5.1 ชาวและเหตุการณ์	5	12.5
5.2 วันสำคัญ	8	20.0

จากตารางที่ 22 แสดงว่า ในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ไม่เคยใช้วิธีการจัดทำเนื้อหาใหม่ คิดเป็นร้อยละ 89.6 และที่ใช้วิธีการจัดทำเนื้อหาใหม่ คิดเป็นร้อยละ 10.4

บทบาทในการจัดทำเนื้อหาใหม่ ครูประถมศึกษาที่ใช้วิธีการนี้ส่วนใหญ่ร่วมเป็นคณะทำงานในการจัดทำเนื้อหาใหม่ คิดเป็นร้อยละ 62.5 รองลงมามีเนื้อหาที่จัดทำขึ้นใหม่ไปทดลองใช้ คิดเป็นร้อยละ 42.5 และน้อยที่สุด เป็นผู้ดำเนินการเองทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 17.4

วิธีการในการจัดทำเนื้อหาใหม่ ครูประถมศึกษาที่ใช้วิธีการนี้ส่วนใหญ่ นำเนื้อหาใหม่ไปทดลองใช้และปรับปรุงแก้ไข คิดเป็นร้อยละ 67.5 รองลงมากำหนดจุดประสงค์เนื้อหา และคาบเวลาเรียน คิดเป็นร้อยละ 50.0 และน้อยที่สุด ไม่มีการเสนอขออนุมัติใช้ต่อหน่วยงานที่รับผิดชอบ คิดเป็นร้อยละ 0.0

หน่วยการเรียนรู้ที่จัดทำเนื้อหาใหม่ ครูประถมศึกษาที่พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ด้วยการจัดทำเนื้อหาใหม่ มีการจัดทำเนื้อหาใหม่ในเรื่องต่อไปนี้

หน่วยที่ 1 สิ่งมีชีวิต ครูประถมศึกษาที่พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นด้วยวิธีการจัดทำเนื้อหาใหม่ ส่วนใหญ่จัดทำในเรื่อง ตัวเรา และพืชคิดเป็นร้อยละ 37.5 และน้อยที่สุดเรื่องความสัมพันธ์ระหว่าง คน พืช สัตว์ คิดเป็นร้อยละ 20.0

หน่วยที่ 2 ชีวิตในบ้าน ครูประถมศึกษาที่พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ด้วยวิธีการจัดทำเนื้อหาใหม่ ส่วนใหญ่จัดทำในเรื่องวัฒนธรรม คิดเป็นร้อยละ 25.0 รองลงมาเรื่องบ้านของเรา คิดเป็นร้อยละ 22.5 และน้อยที่สุดเรื่อง ลักษณะของบ้านแบบต่าง ๆ และการดูแลรักษาบ้าน คิดเป็นร้อยละ 5.0

หน่วยที่ 3 สิ่งที่อยู่รอบตัวเรา ครูประถมศึกษา ที่พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นด้วยวิธีการจัดทำเนื้อหาใหม่ ส่วนใหญ่จัดทำในเรื่อง ชุมชนของเรา คิดเป็นร้อยละ 62.5 รองลงมาเรื่อง โรงเรียนของเรา คิดเป็นร้อยละ 32.5 และน้อยที่สุดเรื่อง มนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ คิดเป็นร้อยละ 15.0

หน่วยที่ 4 ประเทศไทย ครูประถมศึกษาที่พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ด้วยวิธีการจัดทำเนื้อหาใหม่ ไม่มีการจัดทำเนื้อหาใหม่ในหน่วยการเรียนรู้

หน่วยที่ 5 ชาวเหตุการณ์ และวันสำคัญ ครูประถมศึกษาที่พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ด้วยการจัดทำเนื้อหาใหม่ ส่วนใหญ่จัดทำเนื้อหาใหม่ในเรื่องวันสำคัญ คิดเป็นร้อยละ 20.0 และเรื่องชาวและเหตุการณ์ คิดเป็นร้อยละ 12.5

ตารางที่ 23 จำนวนและค่าร้อยละของครู จำแนกตามการใช้วิธีการจัดทำสื่อการเรียนชั้นใหม่

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต		
ด้วยการจัดทำสื่อการเรียนชั้นใหม่ (N = 395)		
ไม่เคย	262	66.3
เคย	133	33.7
บทบาทในการจัดทำสื่อการเรียนชั้นใหม่		
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) N = 133		
เป็นผู้ดำเนินการเองทั้งหมด	32	24.1
ร่วมเป็นคณะทำงานในการจัดทำสื่อ	73	54.9
เป็นผู้ให้ข้อมูลในการจัดทำสื่อ	40	30.1
เป็นผู้นำสื่อที่จัดทำขึ้นไปทดลองใช้	88	66.2
วิธีการจัดทำสื่อการเรียนชั้นใหม่ (ตอบได้มากกว่า		
1 ข้อ) N = 133		
วิเคราะห์จุดประสงค์เนื้อหาและคาบเรียนของ		
กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	83	62.4
กำหนดจุดประสงค์เนื้อหาสาระของสื่อ	74	55.6
ยกร่างต้นฉบับแล้วตรวจทานเนื้อปรับปรุง		
ให้เหมาะสม	23	17.3
นำสื่อที่จัดทำใหม่ไปทดลองใช้แล้วปรับปรุง		
ให้สมบูรณ์	88	66.2
เสนอขออนุมัติใช้ต่อหน่วยงานที่รับผิดชอบ	9	6.8

ตารางที่ 23 (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
สื่อการเรียนที่จัดทำขึ้นใหม่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
N = 133		
หนังสือเรียน	7	5.3
แบบฝึกหัด	109	82.0
หนังสือเสริมประสบการณ์	52	39.1
คู่มือครู	7	5.3
คู่มือการเรียนการสอน	16	12.0

จากตารางที่ 23 แสดงว่า ในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ ไม่เคยใช้วิธีการจัดทำสื่อการเรียนชั้นใหม่ คิดเป็นร้อยละ 66.3 และเคยใช้วิธีการจัดทำสื่อการเรียนชั้นใหม่ คิดเป็นร้อยละ 33.7

บทบาทในการจัดทำสื่อการเรียนชั้นใหม่ ครูประถมศึกษาที่ใช้วิธีการนี้ ส่วนใหญ่เป็นผู้นำสื่อที่จัดทำขึ้นใหม่ไปทดลองใช้ คิดเป็นร้อยละ 66.2 รองลงมารวมเป็นคณะทำงานในการจัดทำสื่อ คิดเป็นร้อยละ 54.9 และน้อยที่สุดเป็นผู้ดำเนินการเองทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 24.1

วิธีการในการจัดทำสื่อการเรียนการสอนชั้นใหม่ ครูประถมศึกษาที่ใช้วิธีการนี้ ส่วนใหญ่นำสื่อที่จัดทำใหม่ไปทดลองใช้และปรับปรุงให้สมบูรณ์ คิดเป็นร้อยละ 66.2 รองลงมาวิเคราะห์จุดประสงค์เนื้อหา และคาบเวลาเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต คิดเป็นร้อยละ 62.4 และน้อยที่สุด เสนอขออนุมัติจากหน่วยงานที่รับผิดชอบ คิดเป็นร้อยละ 6.8

สื่อการเรียนที่จัดทำขึ้นใหม่ ครูประถมศึกษาที่ใช้วิธีนี้ส่วนใหญ่จัดทำสื่อการเรียนประเภทแบบฝึกหัด คิดเป็นร้อยละ 82.0 จัดทำหนังสือเสริมประสบการณ์ คิดเป็นร้อยละ 39.1 และน้อยที่สุด คู่มือครูและหนังสือเรียน คิดเป็นร้อยละ 5.3

ตารางที่ 24 จำนวนและค่าร้อยละของครู จำแนกตามสภาพปัญหาของการใช้วิธีการในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
เรื่องที่เป็นปัญหาในการใช้วิธีการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นกลุ่ม		
สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (N = 392)		
การเลือกใช้วิธีการที่เหมาะสม	226	57.7
การปรับและจัดทำเนื้อหา	260	66.3
การปรับกิจกรรมการเรียนการสอน	236	60.2
การเลือกใช้และจัดทำสื่อการเรียน	234	60.5
สาเหตุของปัญหา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (N = 395)		
ขาดข้อมูลพื้นฐานของท้องถิ่น	188	47.6
ขาดความร่วมมือจากเพื่อนร่วมงาน	66	16.7
ขาดความรู้ความเข้าใจในวิธีการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น	310	78.5
ขาดงบประมาณดำเนินการ	192	48.6
มีภารกิจอื่นมากไม่สามารถดำเนินการได้เต็มที่	156	39.5
ขาดวิทยากรแนะนำในการปฏิบัติงาน	208	52.7

จากตารางที่ 24 แสดงว่า ในการใช้วิธีการในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาเรื่อง การปรับและจัดทำเนื้อหา คิดเป็นร้อยละ 66.3 รองลงมาเรื่องการเลือกใช้ และจัดทำสื่อการเรียน คิดเป็นร้อยละ 60.5 และน้อยที่สุด เรื่องการเลือกใช้วิธีการที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 57.7

สาเหตุของปัญหา ส่วนใหญ่เกิดจากการขาดความรู้ความเข้าใจในวิธีการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 78.5 รองลงมาเกิดจากการขาดงบประมาณดำเนินการคิดเป็นร้อยละ 48.6 และน้อยที่สุด เกิดจากการขาดความร่วมมือจากเพื่อนร่วมงาน คิดเป็นร้อยละ 16.7

2.4 ด้านการจัดการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของ
ท้องถิ่น ซึ่งจะครอบคลุมเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

2.4.1 การเตรียมการสอน

2.4.2 การใช้กิจกรรมการเรียนการสอน

2.4.3 การใช้สื่อการเรียนการสอน

2.4.4 การวัดผลและประเมินผลการเรียน

2.4.5 การจัดตกแต่งชั้นเรียน

2.4.6 ปัญหาการจัดการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับสภาพและความ
ต้องการของท้องถิ่น

ตารางที่ 25 จำนวนและค่าร้อยละของครู จำแนกตามการปฏิบัติงานเตรียมการสอน

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
การปฏิบัติงานเตรียมการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต		
ให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น		
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (N = 395)		
จัดทำแผนการสอน	195	49.4
จัดทำบันทึกการสอน	271	68.6
จัดทำและจัดหาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ	272	68.9
จัดทำแบบฝึกหัด	208	52.7
จัดทำ/จัดหาหนังสือเสริมประสบการณ์	159	40.3
จัดทำ/จัดหาหนังสือเรียน	113	28.6
จัดทำแบบวัดและประเมินผล	204	51.6

จากตารางที่ 25 แสดงว่า ในการเตรียมการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่มีการเตรียมการในเรื่องการจัดทำและจัดหาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 68.9 รองลงมาเรื่องการจัดทำบันทึกการสอน คิดเป็นร้อยละ 68.6 และน้อยที่สุดเรื่อง การจัดทำ/ จัดหาหนังสือเรียน คิดเป็นร้อยละ 28.6

ตารางที่ 26 จำนวนและค่าร้อยละของครู จำแนกตามกิจกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
กิจกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสร้างเสริม		
ประสบการณ์ชีวิตให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการ		
ของท้องถิ่น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (N = 395)		
การบรรยายและอภิปราย	315	79.7
สถานการณ์จำลอง	192	48.6
การทดลองและแก้ปัญหา	197	49.9
บทบาทสมมติ	241	61.0
การสาธิต	201	50.9
ใช้บทเรียนสำเร็จรูป	81	20.5
ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	220	55.7
กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์	147	37.2
ทัศนศึกษา	106	26.8

จากตารางที่ 26 แสดงว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มสร้างเสริม ประสบการณ์ชีวิตให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ใช้ กิจกรรมการบรรยายและอภิปราย คิดเป็นร้อยละ 79.9 รองลงมา ใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ คิดเป็นร้อยละ 61.0 และน้อยที่สุด ใช้บทเรียนสำเร็จรูป คิดเป็นร้อยละ 20.5

ตารางที่ 27 จำนวนและค่าร้อยละของครู จำแนกตามสภาพการใช้สื่อการเรียนการสอน

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ประเภทของทรัพยากรในท้องถิ่นที่นำมาใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (N = 395)		
วัสดุต่าง ๆ ที่มีอยู่ในท้องถิ่น	356	90.1
สถานประกอบการ	144	36.5
วิทยากรท้องถิ่น	87	22.0
สถานที่สำคัญของท้องถิ่น	163	41.3
เหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น	260	65.8
วันสำคัญและวัฒนธรรมของท้องถิ่น	297	75.2
หน่วยการเรียนที่นำเอาทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) N = 395		
หน่วยที่ 1 สิ่งมีชีวิต		
1.1 ตัวเรา	225	57.0
1.2 พืช	315	79.7
1.3 สัตว์	273	69.1
1.4 ความสัมพันธ์ระหว่างคน พืช สัตว์	211	53.4
หน่วยที่ 2 ชีวิตในบ้าน		
2.1 บ้านของเรา	205	51.9
2.2 ลักษณะของบ้านแบบต่าง ๆ	147	37.2
2.3 การดูแลรักษาบ้าน	185	46.8
2.4 สมาชิกในบ้าน	174	44.1

ตารางที่ 27 (ต่อ) .

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
2.5 วัฒนธรรม	193	48.9
2.6 การช่วยเหลือตนเอง	199	50.4
หน่วยที่ 3 สิ่งที่อยู่รอบตัวเรา		
3.1 โรงเรียนของเรา	297	75.2
3.2 ชุมชนของเรา	335	84.8
3.3 สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ	257	65.1
3.4 มนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ	210	53.2
หน่วยที่ 4 ชาติไทย		
4.1 ชาติไทยของเรา	102	25.8
4.2 พระมหากษัตริย์ พระราชินี	88	22.3
4.3 พระพุทธศาสนา	156	39.5
หน่วยที่ 5 ชาวเหตุการณ์ และวันสำคัญ		
5.1 ชาวและเหตุการณ์	205	51.9
5.2 วันสำคัญ	226	57.2

จากตารางที่ 27 แสดงว่า ประเภทของทรัพยากรท้องถิ่นที่ครูประถมศึกษานำมาใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ใช้วัสดุต่าง ๆ ที่มีอยู่ในท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 90.1 รองลงมาใช้วันสำคัญและวัฒนธรรมของท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 75.2 และน้อยที่สุดใช้วิทยากรท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 22.0

ครูประถมศึกษา นำเอาทรัพยากรในท้องถิ่นไปใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนในเรื่องต่อไป

หน่วยที่ 1 สิ่งมีชีวิต ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่นำเอาทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้สอนเรื่องพืช คิดเป็นร้อยละ 79.7 และน้อยที่สุดเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างคน พืช สัตว์ คิดเป็นร้อยละ 53.4

หน่วยที่ 2 ชีวิตในบ้าน ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่นำเอาทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้สอนเรื่อง บ้านของเรา คิดเป็นร้อยละ 51.9 รองลงมาเรื่อง การช่วยเหลือตนเอง คิดเป็นร้อยละ 50.4 และน้อยที่สุดเรื่อง ลักษณะของบ้านแบบต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 37.2

หน่วยที่ 3 สิ่งที่อยู่รอบตัวเรา ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่นำเอาทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้สอนเรื่องชุมชนของเรา คิดเป็นร้อยละ 84.8 รองลงมาเรื่อง โรงเรียนของเรา คิดเป็นร้อยละ 75.2 และน้อยที่สุดเรื่อง มนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ คิดเป็นร้อยละ 53.2

หน่วยที่ 4 ชาติไทย ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่นำเอาทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้สอนเรื่อง พระพุทธศาสนา คิดเป็นร้อยละ 39.5 และน้อยที่สุดเรื่อง พระมหากษัตริย์ พระราชินี คิดเป็นร้อยละ 22.3

หน่วยที่ 5 ชาวเหตุการณ์ และวันสำคัญ ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่นำเอาทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้สอน เรื่อง วันสำคัญ คิดเป็นร้อยละ 57.2 และเรื่อง ชาวและเหตุการณ์ คิดเป็นร้อยละ 51.9

ตารางที่ 28 จำนวนและค่าร้อยละของครู จำแนกตามสภาพการวัดผลและประเมินผลการเรียน

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
วิธีการวัดผลและประเมินผลการเรียนกลุ่มสร้างเสริม		
ประสบการณ์ชีวิต (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (N = 394)		
สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน	345	87.5
ฟังการตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นของนักเรียน	324	82.2
ตรวจผลงาน/แบบฝึกหัด	372	94.4
ให้ทำแบบทดสอบ	293	74.4
ช่วงเวลาที่ทำการวัดผลและประเมินผลการเรียนกลุ่มสร้างเสริม		
ประสบการณ์ชีวิต (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (N = 394)		
ทุกครั้งที่ทำการสอน	169	42.9
เมื่อจบเรื่องที่สอน	315	79.9
เมื่อจบหน่วยการเรียนรู้	233	59.1
ภาคเรียนละ 1 ครั้ง	111	28.2
ปีละ 1 ครั้ง	10	2.5

จากตารางที่ 28 แสดงว่า การวัดผลและประเมินผลการเรียนกลุ่มสร้างเสริม ประสบการณ์ชีวิตให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ ใช้การตรวจผลงานและแบบฝึกหัด คิดเป็นร้อยละ 94.4 รองลงมา ใช้การสังเกตการเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 87.5 และน้อยที่สุด ใช้การทำแบบทดสอบ คิดเป็นร้อยละ 74.4

ช่วงเวลาที่ทำการวัดผลและประเมินผลครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ทำการวัดผลและประเมินผลเมื่อสอนจบเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 79.9 รองลงมา วัดผลและประเมินผลเมื่อสอนจบหน่วยการเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 59.1 และน้อยที่สุด วัดผลและประเมินผลปีละ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.5

ตารางที่ 29 จำนวนและค่าร้อยละของครู จำแนกตามการจัดตกแต่งชั้นเรียนของกลุ่ม
สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
การจัดตกแต่งชั้นเรียนของกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (N = 394)		
ใช้ผลงานของนักเรียนมาจัดป้ายนิเทศและ ตกแต่งชั้นเรียน	311	78.9
ใช้วัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาจัดป้ายนิเทศและตกแต่ง ชั้นเรียน	255	64.7
นำเนื้อหาที่เป็นเรื่องราวและเหตุการณ์ที่สอดคล้อง กับสภาพของท้องถิ่นมาจัดทำป้ายนิเทศและ ตกแต่งชั้นเรียน	249	63.2

จากตารางที่ 29 แสดงว่า การจัดตกแต่งชั้นเรียนของกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์
ชีวิต ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ใช้ผลงานของนักเรียนมาจัดป้ายนิเทศ และตกแต่งชั้นเรียน
คิดเป็นร้อยละ 78.9 และน้อยที่สุดนำเนื้อหาที่เป็นเรื่องราวและเหตุการณ์ของท้องถิ่นมาจัด
ป้ายนิเทศและตกแต่งชั้นเรียน คิดเป็นร้อยละ 63.2

ตารางที่ 30 จำนวนและค่าร้อยละของครู จำแนกตามสภาพปัญหาในการจัดการเรียนการสอน
กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
เรื่องที่เป็นปัญหาในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสร้างเสริม ประสบการณ์ชีวิตให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการ ของท้องถิ่น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (N = 395)		
การเตรียมการสอน	177	44.8
การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	238	60.3
การใช้สื่ออุปกรณ์การสอน	224	56.7
การวัดผลและประเมินผลการเรียน	131	33.2
ไม่มีปัญหา	6	1.5
สาเหตุของปัญหา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) N = 395		
มีภารกิจอื่นมากไม่สามารถสอนได้เต็มที่	181	45.8
ขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอน	165	41.8
ขาดข้อมูลพื้นฐานของท้องถิ่น	190	48.1
ขาดความร่วมมือจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง	117	29.6
ขาดผู้ให้คำปรึกษาแนะนำ	168	42.5
ขาดงบประมาณดำเนินการ	223	56.5
ขาดวัสดุ อุปกรณ์	151	38.2

จากตารางที่ 30 แสดงว่า ในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาเรื่อง การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 60.3 รองลงมาเรื่องการใช้สื่ออุปกรณ์การสอน คิดเป็นร้อยละ 56.7 และน้อยที่สุดไม่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 1.5

สาเหตุของปัญหาส่วนใหญ่เกิดจากการขาดงบประมาณดำเนินการ คิดเป็นร้อยละ 56.5 รองลงมาเกิดจากการขาดข้อมูลพื้นฐานของท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 48.1 และน้อยที่สุดเกิดจากการขาดความร่วมมือจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง คิดเป็นร้อยละ 2.96

2.5 ด้านประเมินผลการใช้หลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ซึ่งจะครอบคลุมเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

- 2.5.1 บทบาทของครูในการประเมินผลการใช้หลักสูตรท้องถิ่น
- 2.5.2 วิธีการประเมินผลการใช้หลักสูตรท้องถิ่น
- 2.5.3 เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินผลการใช้หลักสูตรท้องถิ่น
- 2.5.4 ช่วงเวลาที่ใช้ในการประเมินผลหลักสูตรท้องถิ่น
- 2.5.5 การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรท้องถิ่น
- 2.5.6 ปัญหาในการประเมินผลการใช้หลักสูตรท้องถิ่น

ตารางที่ 31 จำนวนและค่าร้อยละของครู จำแนกตามบทบาทการประเมินผลการใช้หลักสูตร
ท้องถิ่นกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
บทบาทของครูในการประเมินผลการใช้หลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (N = 388)		
เป็นผู้ประเมินผลการใช้หลักสูตรท้องถิ่นด้วยตนเอง	138	35.6
ร่วมเป็นคณะกรรมการประเมินผลการใช้ หลักสูตรท้องถิ่น	106	27.3
เป็นผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรท้องถิ่น	104	26.8
ร่วมจัดทำเอกสารการประเมินผลการใช้หลักสูตร ท้องถิ่น	94	24.2
ไม่มีบทบาท	25	6.4

จากตารางที่ 31 แสดงว่า ในการประเมินผลการใช้หลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสร้างเสริม
ประสบการณ์ชีวิตที่ปรับปรุง ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่มีบทบาทเป็นผู้ประเมินผลการใช้หลักสูตร
ท้องถิ่นด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 35.6 รองลงมา ร่วมเป็นคณะกรรมการประเมินผลการใช้
หลักสูตรท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 27.3 และน้อยที่สุดไม่มีบทบาท คิดเป็นร้อยละ 6.4

ตารางที่ 32 จำนวนและค่าร้อยละของครู จำแนกตามวิธีการประเมินผลการใช้หลักสูตรท้องถิ่น

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
วิธีการประเมินผลการใช้หลักสูตรท้องถิ่น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (N = 391)		
พิจารณาจุดมุ่งหมายประสงค์การเรียนรู้และ สัมฤทธิ์ผลการเรียน	182	46.5
ตั้งเกณฑ์พิจารณาผลการเรียนการสอนเปรียบเทียบ เกณฑ์กับผลการเรียนการสอนและนำผลที่ได้ มาใช้ตัดสินใจ	129	33.0
พิจารณาสภาพแวดล้อมของท้องถิ่นปัจจัยเบื้องต้น ที่เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรกระบวนการเรียน การสอนและผลการเรียนการสอน	217	55.5
ไม่ได้ประเมินผลการใช้หลักสูตรท้องถิ่น	25	6.4

จากตารางที่ 32 แสดงว่า ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ประเมินผลการใช้หลักสูตรท้องถิ่น โดยใช้วิธีการพิจารณาสภาพแวดล้อมของท้องถิ่น ปัจจัยเบื้องต้นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรกระบวนการเรียนการสอน และผลการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 55.5 รองลงมา ใช้วิธีการพิจารณาจุดมุ่งหมายประสงค์การเรียนรู้ และสัมฤทธิ์ผลการเรียน คิดเป็นร้อยละ 46.5 และน้อยที่สุด ไม่ได้ประเมินผลการใช้หลักสูตรท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 6.4

ตารางที่ 33 จำนวนและค่าร้อยละของครู จำแนกตามเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินผลการใช้
หลักสูตรท้องถิ่น

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
เกณฑ์ในการประเมินผลการใช้หลักสูตรท้องถิ่น (ตอบได้ มากกว่า 1 ข้อ) (N = 392)		
สอดคล้องกับสภาพชีวิต เศรษฐกิจ และสังคม ของท้องถิ่น	267	68.1
สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครอง และประชาชนในท้องถิ่น	228	58.2
ได้ใช้ทรัพยากรท้องถิ่นเป็นฐานสำคัญ เพื่อพัฒนา ชีวิต เศรษฐกิจ และสังคมของท้องถิ่นให้ดีขึ้น	163	41.6
ได้ช่วยให้นักเรียนรู้จักสภาพแวดล้อมในท้องถิ่น	239	61.0
ได้ช่วยให้นักเรียนมีความรักและมีส่วนร่วมใน การแก้ปัญหาและพัฒนาท้องถิ่น	230	58.7
ไม่ได้ดำเนินการประเมินผลการใช้หลักสูตรท้องถิ่น	25	6.4

จากตารางที่ 34 แสดงว่า การประเมินผลการใช้หลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสร้างเสริม
ประสบการณ์ชีวิต ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ใช้เกณฑ์พิจารณาถึงความสอดคล้องกับสภาพชีวิต
เศรษฐกิจ และสังคมจริงของท้องถิ่นคิดเป็นร้อยละ 68.1 ใช้เกณฑ์พิจารณาการได้ช่วยให้
นักเรียนรู้จักสภาพแวดล้อมในท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 61.0 และน้อยที่สุด ไม่ได้ดำเนินการ
ประเมินผลการใช้หลักสูตรท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 6.4

ตารางที่ 34 จำนวนและค่าร้อยละของครู จำแนกตามช่วงเวลาที่เหมาะสมผลการใช้หลักสูตร
ท้องถิ่น

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ช่วงเวลาที่ประเมินผลการใช้หลักสูตรท้องถิ่น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (N = 390)		
ก่อนการใช้หลักสูตร	118	30.3
ระหว่างการใช้หลักสูตร	156	40.0
หลังการใช้หลักสูตร	301	77.2
ไม่ได้ดำเนินการ	28	7.2

จากตารางที่ 34 แสดงว่า ช่วงเวลาการประเมินผลการใช้หลักสูตรท้องถิ่น
กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ประเมินผลหลังการใช้หลักสูตร
คิดเป็นร้อยละ 77.2 และน้อยที่สุด ไม่ได้ดำเนินการประเมินผลการใช้หลักสูตรท้องถิ่น
คิดเป็นร้อยละ 7.2

ตารางที่ 35 จำนวนและค่าร้อยละของครู จำแนกตามวิธีการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรท้องถิ่น

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสร้างเสริม		
ประสบการณ์ชีวิต (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (N = 392)		
ปรับแผนการสอน	230	58.7
ปรับคู่มือครู	46	11.7
ปรับหนังสือเสริมประสบการณ์	76	19.4
ปรับแบบฝึกหัด	190	48.5
ไม่มีการปรับ	82	20.9

จากตารางที่ 35 แสดงว่า ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ทำการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตด้วยการปรับแผนการสอน คิดเป็นร้อยละ 58.7 รองลงมาปรับปรุงแก้ไขด้วยการปรับแบบฝึกหัด คิดเป็นร้อยละ 48.5 และน้อยที่สุดปรับปรุงแก้ไขด้วยการปรับคู่มือครู คิดเป็นร้อยละ 11.7

ตารางที่ 36 จำนวนและค่าร้อยละของครู จำแนกตามสภาพปัญหาในการประเมินผลการใช้
หลักสูตรท้องถิ่น

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
เรื่องที่เป็นปัญหาในการประเมินผลการใช้หลักสูตรท้องถิ่น		
กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
(N = 391)		
วิธีการประเมินผลการใช้หลักสูตรท้องถิ่น	261	66.8
การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรท้องถิ่น	243	62.1
ไม่มีปัญหา	10	2.6
สาเหตุของปัญหา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (N = 383)		
ขาดความรู้พื้นฐานในการประเมินผลการใช้หลักสูตร ท้องถิ่น	307	80.2
มีภารกิจอื่นมากไม่สามารถดำเนินการได้เต็มที่	178	46.5
ขาดความร่วมมือจากผู้ร่วมงาน	80	20.9
ขาดผู้ให้คำปรึกษาแนะนำ	197	51.4
ขาดงบประมาณดำเนินการ	213	55.6
ขาดวัสดุ อุปกรณ์	155	40.5

จากตารางที่ 36 แสดงว่า ในการประเมินผลการใช้หลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสร้างเสริม
ประสบการณ์ชีวิต ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่มิมีปัญหาเรื่องวิธีการการประเมินผลการใช้หลักสูตร
ท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 66.8 และน้อยที่สุด ไม่มีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 2.6

สาเหตุของปัญหาส่วนใหญ่เกิดจากการขาดความรู้พื้นฐานในการประเมินผลการใช้
หลักสูตรท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 80.2 รองลงมาเกิดจากการขาดงบประมาณดำเนินการ คิดเป็น
ร้อยละ 55.6 และน้อยที่สุด เกิดจากการขาดความร่วมมือจากผู้ร่วมงาน คิดเป็นร้อยละ 20.9

ตอนที่ 3 ผลการสัมภาษณ์ครูเกี่ยวกับบทบาทในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น

กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับบทบาทของครูประถมศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ผู้วิจัยได้จากการรวบรวมคำตอบในการสัมภาษณ์ของครูประถมศึกษาในเขตการศึกษา 1 จำนวน 42 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนครูประถมศึกษาที่ใช้สัมภาษณ์ทั้งหมด ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลสภาพภาพของผู้ให้สัมภาษณ์พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์มีประสบการณ์การสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต โดยเฉลี่ย 7 ปี มีงานสอนเฉลี่ย 23 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ส่วนการเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น พบว่า ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ไม่เคยเข้ารับการอบรม คิดเป็นร้อยละ 85.71

ในการเข้าร่วมเป็นคณะทำงานเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรพบว่า ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ไม่เคยเข้าร่วมเป็นคณะทำงานเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 97.6 และที่เคยร่วมเป็นคณะทำงานในระดับจังหวัด คิดเป็นร้อยละ 2.4

2. ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของครูประถมศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ซึ่งครูประถมศึกษา เขตการศึกษา 1 ได้ให้แนวคิดและข้อเสนอแนะในแต่ละด้านไว้ดังนี้

2.1 ด้านการศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นและหลักสูตรแม่บทพบว่า ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าครูจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เพราะครูเป็นผู้นำหลักสูตรไปใช้ การมีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นจะทำให้ครูสามารถจัดการเรียนการสอนให้มีความสอดคล้องกับวิถีชีวิตของผู้เรียนมากยิ่งขึ้น และคิดว่าครูไม่จำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เพราะการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เป็นหน้าที่ของผู้บริหารและศึกษานิเทศก์ คิดเป็นร้อยละ 2.4

ส่วนความเหมาะสมของจุดประสงค์ โครงสร้างและเนื้อหาของกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตที่จะนำไปพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น พบว่า ครูประถมศึกษาทุกคนมีความคิดเห็นว่ากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตมีความเหมาะสมที่จะนำมาพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เพราะเป็นกลุ่มวิชาที่ว่าด้วยเรื่องราวและประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการดำรงชีวิต

ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ คิดเป็นร้อยละ 100.0

ในการส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาหาความรู้ของครูประถมศึกษา พบว่า ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนด้วยการจัดให้เข้ารับการอบรมจัดทำหนังสือคู่มือแนวการใช้หลักสูตร เอกสารประกอบหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) และเอกสารการพัฒนหลักสูตรตามความต้องการของท้องถิ่น ไม่ได้ได้รับการส่งเสริมสนับสนุน คิดเป็นร้อยละ 14.3

สำหรับความต้องการที่จะได้รับการช่วยเหลือในการศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น และหลักสูตรแม่บทเพิ่มเติม พบว่า ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ต้องการมีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เพิ่มเติมด้วยการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ จัดทำหนังสือ วารสาร และเอกสารที่เกี่ยวข้องมาให้ศึกษาค้นคว้า และจัดหาวิทยากรมาให้คำแนะนำ คิดเป็นร้อยละ 88.1 รองลงมาต้องการเวลาว่างในการที่จะศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมคิดเป็นร้อยละ 9.5 และต้องการงบประมาณสนับสนุนในการศึกษาหาความรู้ คิดเป็นร้อยละ 7.1

2.2 ด้านการศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการของท้องถิ่นพบว่า ครูประถมศึกษาทุกคนมีความคิดเห็นว่า ข้อมูลพื้นฐานของท้องถิ่น มีความจำเป็นต่อการจัดการศึกษา เพราะข้อมูลพื้นฐานของท้องถิ่นจะช่วยทำให้การจัดการศึกษาสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น อีกทั้งตั้งอยู่บนพื้นฐานความเป็นจริงในชีวิตประจำวันของนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 100.0

ในการสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของท้องถิ่น พบว่า ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ควรเป็นหน้าที่ของครูในการสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของท้องถิ่น เพราะจะได้ทำให้ครูมีความรู้ และเข้าใจเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการของท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น คิดเป็นร้อยละ 81.0 และมีความคิดเห็นว่า การสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของท้องถิ่น ไม่ใช่หน้าที่ของครูผู้สอน แต่ควรเป็นหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนหรือหน่วยงานที่ให้การสนับสนุนการสอนของครู คิดเป็นร้อยละ 19.1

ส่วนการปรับและแก้ไขข้อมูลพื้นฐานของท้องถิ่นให้เป็นปัจจุบัน พบว่า ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่มีการปรับและแก้ไขข้อมูลที่ไม่แน่นอน คิดเป็นร้อยละ 64.3 ไม่ได้

ดำเนินการปรับและแก้ไขข้อมูล คิดเป็นร้อยละ 23.0 และมีการปรับและแก้ไขข้อมูลปีละ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 11.1

ในการส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของท้องถิ่น พบว่า ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับการส่งเสริมสนับสนุน คิดเป็นร้อยละ 83.3 และได้รับการส่งเสริมสนับสนุนในเรื่อง วัสดุ อุปกรณ์ ข้อมูลด้านสุขภาพอนามัย และเอกสารเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของท้องถิ่นในบางเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 16.7

สำหรับความต้องการที่จะได้รับการช่วยเหลือในการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของท้องถิ่นเพิ่มเติม พบว่า ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ต้องการได้ข้อมูลพื้นฐานของท้องถิ่นในทุกด้านไว้ศึกษาวิเคราะห์ คิดเป็นร้อยละ 54.8 ต้องการได้งบประมาณสนับสนุนในการเก็บข้อมูล คิดเป็นร้อยละ 35.7 และต้องการมีความรู้เรื่องการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของท้องถิ่นเพิ่มเติม คิดเป็นร้อยละ 14.3

2.3 ด้านการใช้วิธีการในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต พบว่า ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นด้วยวิธีการปรับกิจกรรมการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 35.7 พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นด้วยวิธีการปรับเนื้อหา คิดเป็นร้อยละ 31.0 และที่ไม่เคยใช้วิธีการใดเลยเพราะไม่ได้พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 23.8

ในการตัดสินใจเลือกใช้วิธีการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต พบว่า ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ตัดสินใจเลือกใช้วิธีการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นด้วยตนเองในระดับชั้นที่สอน คิดเป็นร้อยละ 76.2 ที่ไม่ได้พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นจึงไม่ทราบ คิดเป็นร้อยละ 23.8

ส่วนการส่งเสริมสนับสนุนในการใช้วิธีการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต พบว่า ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่เคยได้รับการส่งเสริมสนับสนุนในเรื่อง การจัดหาหนังสือ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับลักษณะวิธีการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นมาให้ศึกษา คิดเป็นร้อยละ 76.2 และไม่เคยได้รับการส่งเสริมสนับสนุน คิดเป็นร้อยละ 23.8

สำหรับความต้องการที่จะได้รับการช่วยเหลือในเรื่องวิธีการที่ใช้ในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น พบว่า ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ ต้องการมีความรู้เกี่ยวกับวิธีการ

ที่ใช้ในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเพิ่มเติม คิดเป็นร้อยละ 71.4 ต้องการตัวอย่างและแนวทางการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นด้วยวิธีการต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 14.3 และที่ต้องการวิทยากรที่มีความรู้มาให้ความปรึกษาแนะนำการปฏิบัติงาน คิดเป็นร้อยละ 11.9

2.4 ด้านการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น พบว่า ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเป็นปัจจุบันครูประถมศึกษายังไม่สามารถจัดการเรียนการสอน สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 45.2 มีความคิดเห็นว่าครูประถมศึกษาสามารถจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่นได้เพียงบางส่วน คิดเป็นร้อยละ 35.7 และมีความคิดเห็นว่าครูประถมศึกษาสามารถจัดการเรียนการสอนได้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่นแล้ว คิดเป็นร้อยละ 19.1

ในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ใน ป. 0 2 เพิ่มเติม เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น พบว่า ครูประถมศึกษาทุกคนไม่ได้กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้เพิ่มเติม คิดเป็นร้อยละ 100.0

ส่วนการนำเอาทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต พบว่า ครูประถมศึกษานำเอาทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ดังนี้ ทรัพยากรธรรมชาติที่นำมาใช้จัดการเรียนการสอนมากที่สุด ได้แก่ ดิน หิน ทราย คิดเป็นร้อยละ 83.3 แหล่งน้ำธรรมชาติ คิดเป็นร้อยละ 57.1 และน้อยที่สุดได้แก่ สัตว์ คิดเป็นร้อยละ 35.7

ทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้น ที่ครูประถมศึกษานำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนมากที่สุด ได้แก่ วัด คิดเป็นร้อยละ 52.3 รองลงมาได้แก่ สถานีอนามัย คิดเป็นร้อยละ 33.3 สถานที่สำคัญของท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 21.4 ที่น้อยที่สุด ได้แก่ ตลาด คิดเป็นร้อยละ 11.9

ทรัพยากรมนุษย์ที่ครูประถมศึกษานำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนมากที่สุด ได้แก่ ผู้นำชุมชน คิดเป็นร้อยละ 50.0 รองลงมาเจ้าหน้าที่สาธารณสุข คิดเป็นร้อยละ 30.6 และพระ คิดเป็นร้อยละ 21.4 และน้อยที่สุด ได้แก่ วิทยากรท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 14.3

สถานการณ์และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นที่ครูประถมศึกษานำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนมากที่สุด ได้แก่ ประเพณี และวันสำคัญต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 50.0 ได้แก่ ชาวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 45.2 และน้อยที่สุด ได้แก่ การจราจร และการเมือง คิดเป็นร้อยละ 4.8

การได้รับการส่งเสริมสนับสนุนในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น พบว่า ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนให้เข้ารับการอบรมแนวการใช้หลักสูตร การจัดทำแผนการสอนและสื่ออุปกรณ์บางอย่าง จัดหาคู่มือแนวการใช้หลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) คิดเป็นร้อยละ 92.9 และที่ไม่เคยได้รับการส่งเสริมสนับสนุน คิดเป็นร้อยละ 7.1

สำหรับความต้องการที่จะได้รับการช่วยเหลือในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น พบว่า ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ต้องการได้รับการส่งเสริมในเรื่องการจัดทำหรือจัดหาสื่อการสอน คิดเป็นร้อยละ 35.7 ต้องการเข้าอบรมเชิงปฏิบัติการในการเขียนแผนการสอน คิดเป็นร้อยละ 35.7 ต้องการได้รับการสนับสนุนในเรื่องงบประมาณ คิดเป็นร้อยละ 31.0 และต้องการคำแนะนำและตัวอย่างในการออกข้อสอบวัดจุดประสงค์การเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 9.5

2.5 ด้านการประเมินผลการใช้หลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต พบว่า ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า การประเมินผลการใช้หลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ควรเป็นหน้าที่ของครูผู้สอนร่วมกับศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียน และครูวิชาการโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 59.5 มีความคิดเห็นว่า ควรเป็นหน้าที่ของครูผู้สอนคนเดียว คิดเป็นร้อยละ 33.3 และมีความคิดเห็นว่า ควรเป็นหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียน และครูวิชาการโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 7.1

ในเรื่องความรู้ของครูเกี่ยวกับการประเมินผลการใช้หลักสูตรท้องถิ่น พบว่า ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ตนเองมีความรู้เพียงเล็กน้อย และสามารถนำไปปฏิบัติงานได้เพียงบางส่วน คิดเป็นร้อยละ 47.6 มีความคิดเห็นว่าตนเองไม่มีความรู้เลย

และไม่สามารถปฏิบัติงานได้ คิดเป็นร้อยละ 28.6 และมีความคิดเห็นว่า ตนเองมีความรู้ดี และสามารถปฏิบัติงานได้ดีแล้ว คิดเป็นร้อยละ 23.8

ส่วนการได้รับการส่งเสริมสนับสนุนในการประเมินผลการใช้หลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต พบว่า ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับการส่งเสริมสนับสนุนเลย คิดเป็นร้อยละ 83.3 และที่ได้รับการส่งเสริมด้วยการแจกเอกสารแนะนำเกี่ยวกับการประเมินผลการใช้หลักสูตร และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการประเมินผล คิดเป็นร้อยละ 16.7

สำหรับความต้องการที่จะได้รับการช่วยเหลือในการประเมินผลการใช้หลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต พบว่า ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ต้องการได้รับความรู้เกี่ยวกับวิธีการประเมินผลการใช้หลักสูตรด้วยการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการจัดหาเอกสารแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม คิดเป็นร้อยละ 69.1 ต้องการคู่มือและแนวทางในการประเมินผลการใช้หลักสูตรท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 31.0 ต้องการงบประมาณสนับสนุนสำหรับการดำเนินการ คิดเป็นร้อยละ 19.1 และต้องการคำปรึกษาแนะนำในการปฏิบัติงาน คิดเป็นร้อยละ 16.7